

ทะเบียนวิจัยเลขที่ 26 05 01 12 01 03

การนำเทคโนโลยีไปใช้ของชาวนาที่ผ่านการอบรมโครงการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวโดยวิธีผสม
TECHNOLOGY ADOPTION FOR FARMERS AFTER INTEGRATED - RICE- PEST CONTROL
TRAINING

สง่า ดวงรัตน์

พุฒนา กมลรัตนกุล

ประยงค์ แสงไพโรจน์

สมร ออกเวชะ

ลาวัลย์ นิยมวิทย์

กิจจา สุวุฒโท

ประวิทย์ เคียงผล

สงบ ปั้นเพ็ง

ฝ่ายวิเคราะห์ทางสถิติ

กองแผนงานและวิชาการ

บทคัดย่อ

ในปี 2526 ได้สำรวจการทำนาของชาวนาที่เข้าโครงการ 22 ครัวเรือน ทั้งฤดูนาปี และฤดูนาปรัง โดยใช้ชาวนาบันทึกข้อมูลการทำนาเป็นรายวัน ต่อจากนั้นได้ทำการสัมภาษณ์ซ้ำอีกครั้งหนึ่งใน 1 ฤดูกาลทำนาออกไปเก็บข้อมูล 2 ครั้ง คือระยะก่อนปักดำและหลังจากที่ขายผลผลิตฤดูนาปรังได้เปรียบเทียบการทำนาของชาวนาคนเดียวกัน ที่มีแปลงนาอยู่ทั้งในโครงการและนอกโครงการจำนวน 10 ครัวเรือน พบว่าการทำนาทั้ง 2 ส่วนนี้ไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยที่ต้นทุนและกำไรสุทธิต่อไร่ของนาส่วนที่ทำในโครงการเป็น 993 บาท/ไร่ และ 271 บาท/ไร่ และนาที่ทำนอกโครงการเป็น 969 บาท/ไร่ และ 245 บาท/ไร่ ตามลำดับ ได้ผลผลิตเฉลี่ย 394 กก./ไร่ ทั้งนี้เนื่องจากชาวนาได้นำเทคโนโลยีที่ได้รับการถ่ายทอดจากนักวิชาการไปปฏิบัติในนาของตน ในส่วนที่ทำนอกโครงการด้วย ในฤดูนาปีได้เปรียบเทียบชาวนาเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่เข้าโครงการ 22 ครัวเรือนกับชาวนาที่ไม่ได้เข้าโครงการ 10 ครัวเรือน ซึ่งชาวนากลุ่มหลังนี้เป็นชาวนาที่เคยเข้ามาร่วมประชุมรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากนักวิชาการโครงการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวโดยวิธีผสม โดยพิจารณาว่าชาวนา 2 กลุ่มนี้ใช้เทคโนโลยีในการทำนาแตกต่างกันหรือไม่ พบว่าชาวนากลุ่มที่ไม่ได้เข้าโครงการ ต้นทุนการทำนา กำไรสุทธิ และผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าชาวนาที่เข้าโครงการ โดยที่ต้นทุน กำไรสุทธิ และผลผลิตต่อไร่ของชาวนากลุ่มที่ไม่เข้าโครงการเป็น 815 บาท/ไร่ 612 บาท/ไร่ และ 461 กก./ไร่ ส่วนกลุ่มที่เข้าโครงการเป็น 1,000 บาท/ไร่ 852 บาท/ไร่ และ 627 กก./ไร่ ตามลำดับ ที่แตกต่างกันนั้นเนื่องจากชาวนากลุ่มที่เข้าโครงการมีการใช้ปุ๋ย การใช้ยากำจัดโรคแมลง และวัชพืชมากกว่า แต่เมื่อเปรียบเทียบกันทางสถิติแล้วไม่แตกต่างกัน ซึ่งข้อมูลนี้ชี้ให้เห็น ว่าการที่นักวิชาการออกไปให้

ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่ชาวนาโดยใช้ชาวนามาร่วมประชุม ก็เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้ชาวนามีความรู้ที่ถูกต้องและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาวิธีการการทำงานของตนเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงขึ้นได้

กรมวิชาการเกษตร